

Årsredovisning 2021 – kortversion

Sammanfattning av Karlshamns kommun och kommunkoncernens
årsredovisning för 2021.

Sammanfattning av årsredovisningen 2021

Mycket har utvecklats positivt trots att pandemin även under 2021 påverkat kommunkoncernens verksamheter. Trots tuffa förutsättningar har verksamheterna fungerat väl och nya arbetsätt, bland annat ökad digitalisering, har tagit form under året. Möjlighet till distansarbete har givit utrymme för medarbetarna att kunna arbeta på distans och mer flexibelt. Många arbetsuppgifter har prioriterats annorlunda.

Resultatet av årets måluppföljning visar på ett varierande resultat med en förhållandevis, och i många fall positiv utveckling, mot god måluppfyllelse för verksamhetsresultat och kvalitet. Den övergripande bedömningen är att kommunen uppnår en god ekonomisk hushållning utifrån uppfyllelsen av kommunfullmäktiges inriktningsmål tillsammans med det ekonomiska resultatet. Det finns fortsatta utvecklingsinsatser att göra vad gäller kommunens långsiktiga ekonomi och finansiella resultat.

Tillväxtindex visar att Karlshamn ligger i topp i Blekinge. Det strategiska arbetet med tillväxten utifrån möjligheten att bli ett av landets betydelsefulla logistikcentrum med hamn och järnvägsförbindelse fortsätter.

Under året har bland annat översvämningar runt om i landet visat på behovet av att klimatanpassa samhället. Kommunen har påbörjat arbetet med att ta fram en klimat- och energistrategi samt klimatanpassningsplan pågår och förväntas vara klar under 2022.

Energibesparande investeringar pågår inom kommunkoncernen och vid investeringar och upphandlingar ställer kommunen tydliga krav på ekologisk och social hållbarhet. Som exempel kan nämnas förnyelsebar leverans av fjärrvärme, LED-belysning och solceller. Karlshamnsbostäder samarbetar med kommunen och föreningar kring mångfald, inkludering och ökad integration.

Investeringsbehovet är stort inom hela kommunkoncernen samtidigt som det finansiella utrymmet är begränsat. Grundläggande investeringskalkyler, riskanalyser och lönsamhetskalkyler utgör grund för prioritering av vilka investeringar som ska genomföras.

Kommunens invånare

I Blekinge minskar befolkningen med totalt 119 personer under 2021. Karlshamns befolkning har under 2021 minskat med 176 invånare till 32 226 personer. Sett till totalbefolkningen placerar sig Karlshamn storleksmässigt på plats 82 av landets 290 kommuner. Under åren 2012-2020 har vi legat på plats 81.

Karlshamn har en högre andel pensionärer än riket som helhet (25 procent mot 20 procent), medan antalet barn och ungdomar, 0-18 år, är lägre (20 procent mot 22 procent). Antalet i förvärvsarbetande åldrar är betydligt lägre (54 procent mot 58

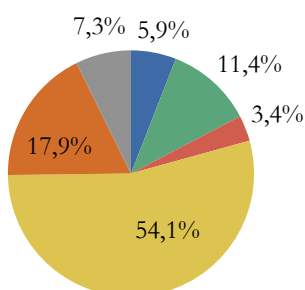

procent), än riket som helhet. Utvecklingen pekar på att antalet äldre kommer att öka. Invånarna 80 år och uppåt förväntas öka med cirka 30 procent under de kommande 10 åren både lokalt och nationellt.

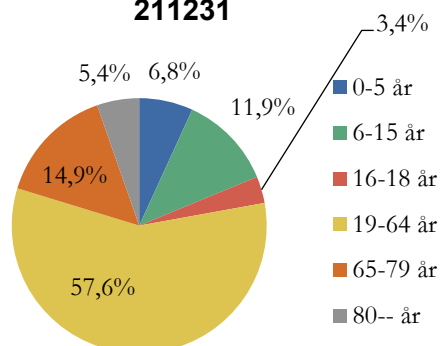
Andelen med utländsk bakgrund i Karlshamn var 18,4 procent 2021 (18,1 procent 2020). För riket var motsvarande andel 26,3 procent 2021 och 25,9 procent 2020.

Medelåldern i kommunen 44,5 år. Medelåldern i riket är 41,6 år. Könsfördelningen är relativt jämn i kommunen, 49,7 procent kvinnor och 50,3 procent män.

**Åldersfördelning Karlshamn
211231**

**Åldersfördelning, Riket,
211231**

Ungdomar har drabbats hårt av den pågående pandemin. Under våren 2020 stod ungdomar för en stor del av ökningen av arbetslösheten, men från det att arbetslösheten kulminerade i juli 2020 har den minskat succesivt och färre ungdomar i Blekinge län var inskrivna som arbetslösa hos arbetsförmedlingen i december 2021 jämfört med före pandemin. Vid utgången av december 2021 fanns det 216 personer mellan 18-24 år i öppen arbetslöshet eller åtgärder i Karlshamn vilket är en minskning med 82 personer jämfört med juli 2020. Totalt sett fanns det 1416 i öppen arbetslöshet eller åtgärder i Karlshamn vid utgången av december 2021.

Att vara en attraktiv boendekommun är viktigt då det är där man är folkbokförd 1 november som man betalar skatt året därpå. Karlshamns kommuns ”Vision 50 000” innebär en riktning och något att sträva mot genom att kommun och näringsliv gemensamt skapar och jobbar för att Karlshamn på sikt kan växa till 50 000 invånare. Planering pågår för nya bostäder och bostadsområden såsom Stärnö sjöstad, Nya stationsstaden, Janneberg-Duveryd, Strömma och Hällaryd. Behovet av prisvärda bostäder för yngre är fortsättningsvis stort och privata initiativ har resulterat i nya hyres- och bostadsrätter i våra tätorter.

Kommunalskatt

Största delen av kommunens intäkter kommer från skatt på arbete.

Kommunalskatten höjdes med 57 öre till 22,33 kronor per intjänad hundralapp från och med 1 januari 2021. Med en månadslön på 30 000 kronor innebär det att skatten ökar med cirka 170 kronor i månaden. Skattehöjningen beräknas ge cirka 40 miljoner kronor i ökade intäkter per år 2021-2023.

Kommun	Kommunal skattesats år 2021	Plats i förhållande till övriga 290 kommuner	Kommunal skattesats år 2020
Karlskrona	21,65%	118	21,65%
Ronneby	21,91%	145	21,91%
Karlshamn	22,33%	209	21,76%
Olofström	21,71%	124	21,71%
Sölvesborg	21,82%	137	21,82%
Genomsnitt Blekinge	21,88%		21,77%
Genomsnitt mindre stad/tätort (Kommungruppen som Karlshamn tillhör)	22,09%		22,06%
Genomsnitt liknande kommuner (2020)	21,52%		21,52%

Kommunkoncernen

Karlshamns kommun bedriver verksamhet som är skattefinansierad och verksamhet som finansieras genom avgifter. Våra gator och vägar, skolor och bibliotek är exempel på helt skattefinansierad verksamhet.

Vissa verksamheter finansieras till största delen med skatter som kommunen får in samt en mindre del avgift från de som använder kommunens tjänster. Exempel på sådan verksamhet är förskoleplatser, äldreomsorg, musikskola och båtplatser. Maxtaxa reglerar avgiften för platser inom förskola och äldreomsorg vilket innebär att det finns en övre gräns för hur hög avgiften kan bli.

Vatten och avlopp (Karlshamn Energi och Vatten AB) är helt avgiftsfinansierad verksamhet.

I kommunkoncernen är Stadsvapnet i Karlshamn AB moderbolag. Det finns fem helägda bolag i kommunkoncernen.

Karlshamnsfastigheter AB förvaltar, äger, hyr ut lokaler, bebygger och säljer fastigheter eller tomträtter för att stärka kommunens attraktionskraft och främja etableringar inom näringslivet.

Karlshamn Energi AB med dotterbolag omfattar affärsområdena elnät, värme, bredband och vatten. Infrastrukturen av fiber har under 2021 nått samtliga permanentboende hushåll i Karlshamns kommun som därmed har möjlighet till uppkoppling.

Karlshamns Hamn AB är en av Sveriges största hamnar och har en vision om att vara en betydande logistiknod i södra Östersjöområdet. En stor del av transportererna sker i öst- västlig riktning. Affärsidén är att arbeta kundanpassat.

Karlshamnsbostäder AB är ett allmännyttigt bostadsbolag som erbjuder bra bostäder och ger hyresgästerna möjlighet till boinflytande. Bolaget har mer än 2000 hyresrätter och möjlighet att tillgodose behov i olika skeden av livet genom stor variation i utbudet, allt ifrån studentboende till trygghetsboende.

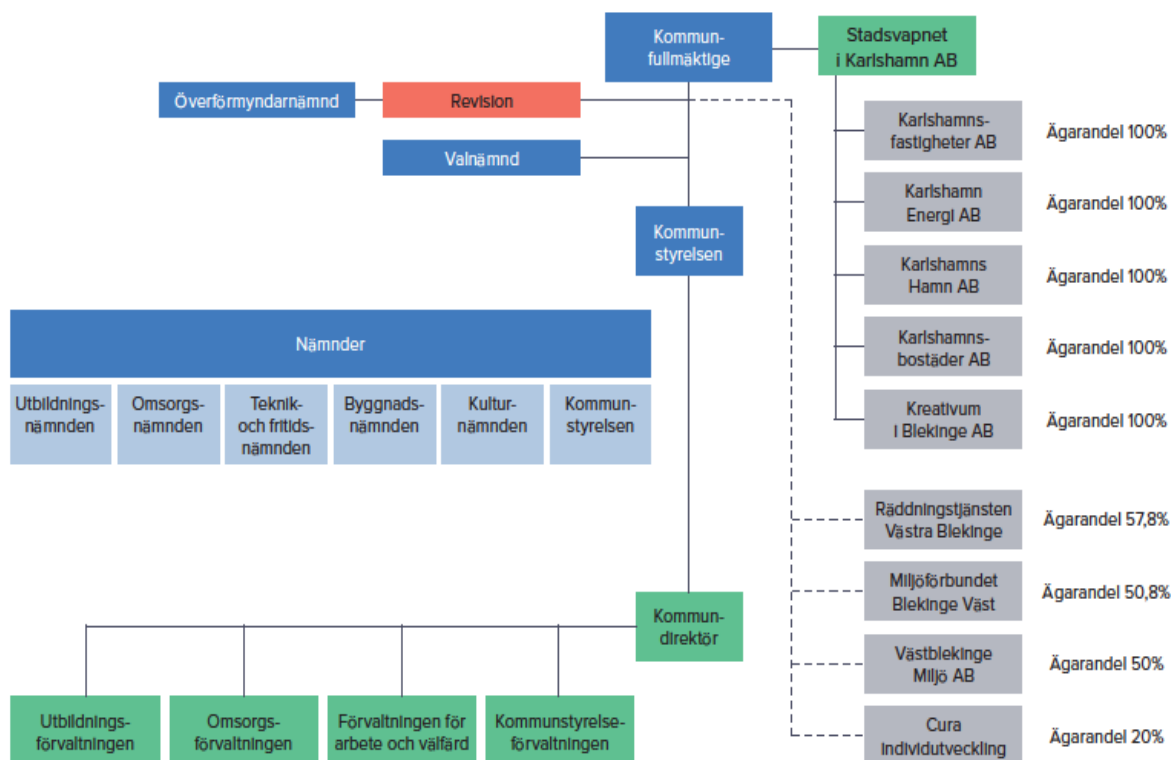
Kreativum i Blekinge AB bedriver Science center-verksamhet vilket innebär utbildning och utställningsverksamhet där bolaget stimulerar nyfikenhet och utvecklar undersökande sinnen inom naturvetenskap, teknik, matematik och entreprenörskap. Samverkan sker med skola, näringsliv och andra samhällsutvecklande intressenter.

Kommunen är delägare i tre kommunalförbund och ett aktiebolag tillsammans med Sölvesborg och Olofströms kommuner. Dessa förbund är Räddningstjänsten västra Blekinge, Miljöförbundet Blekinge Väst, Cura Individutveckling samt Västblekinge Miljö AB.

Karlshamns kommun har 8 nämnder utöver Kommunfullmäktige och Revision. Kommunens verksamhet är indelad i fyra förvaltningar och varje förvaltning servar en eller flera nämnder. I nämnderna sitter det politiker och tjänstepersonerna arbetar i förvaltningarna.

Organisationsschema Karlshamns kommun 2021-12-31

Kommunkoncernens resultat

Årets ekonomiska resultat uppgår till +28 miljoner kronor för den kommunala koncernen där kommunens del är + 55 miljoner kronor. För kommunens del är årets resultat bättre än 2020 års resultat på + 4,6 miljoner kronor. För kommunkoncernen var förra årets resultat + 39 miljoner kronor.

Under 2021 har den löpande verksamheten i kommunen varit inne i en fas med anpassningskrav för att kommunen ska nå en god finansiell och ekonomisk hushållning där överskottsmålen kan nås och självfinansiering av investeringar är möjligt.

I den kommunala verksamheten har arbetet med anpassningar varit positivt för det ekonomiska resultatet men intensivt för verksamheterna. Riktade statsbidrag har tillförts kommunen vilket underlättat den ekonomiska utmaningen i omsorgen och utbildningsförvaltningen. Pensionskostnaderna har varit lägre, sjuklöneersättning har tillkommit löpande och skatteunderlaget har varit högre än förväntat.

I kommunens resultat finns en avsättning för sanering av deponi samt aktieägartillskott med anknytning till byggnationen av etapp 5 på Piren. Kommunen har fått 17 miljoner kronor i ersättning som kan kopplas till Covid- 19 under 2021.

För kommunkoncernen är resultatet lägre än förväntat. Avvikelsen beror på att det skett en nedskrivning av nybyggnationen på Piren som belastar resultatet för Karlshamnsfastigheter. Övriga bolag har resultat i nivå med tidigare år.

Det finns ett stort behov av att effektivisera, förändra och utveckla kommunens verksamheter för att antingen minska kostnaderna, öka volymerna eller öka kvaliteten och därmed klara av att framöver bedriva verksamhet som ryms inom de ekonomiska ramarna kommunen har. Kommunen har behov av en långsiktig hållbar ekonomi.

Kommunkoncernens personal

I hela kommunkoncernen finns 3 340 anställda varav månadsanställda i kommunen var 3030 personer i november 2021 vilket är en minskning med 8 personer jämfört med 2020. Flest anställda finns inom omsorgs- och sociala verksamheten tätt följt av utbildningsverksamheten. Det finns över 200 olika yrken inom kommunen.

Medelheltidslönen för en kommunanställd uppgick 2021 till

31 321 kronor/ månaden, vilket är en ökning med 1152 kronor jämfört med 2020. 81 % av kommunens anställda är kvinnor. Medelåldern för kommunens anställda är 44,7 år. Sjukfrånvaron har sedan 2020 varit hög till följd av covid-19.

Investeringar

Årets stora investeringar har varit Mörrumsskola, Emigranten etapp 5, markförvärv Duveryd, LSS-boende Korta vägen, Möllebacken, Torgpaviljongen, RoRo-projektet, Vaggabadets 50-metersbassäng och utomhusdel, Asarums idrottsplats, utbyte belysningsarmaturer till LED samt exploateringar av framtida bostadsområden och exploateringar för näringslivssatsningar.

Totalt uppgick kommunens nettoinvesteringar till 273,4 miljoner kronor 2021 vilket är högre än tidigare år. Kommunen självfinansierade 61 procent av investeringarna. Motsvarande uppgift för kommunkoncernen är 773 miljoner kronor där även kommunens investeringar är medräknade. Självfinansieringen var 55 procent.

Investeringarna prioriteras hårt för att kunna genomföra dem i en takt som är möjlig att finansiera.

Verksamhet och måluppfyllelse

Nedan redovisas ett urval av resultaten. För fullständig redovisning av resultat hänvisas till nämndernas och bolagens resultatrapporter samt till ”Kommunens Kvalitet i Korthet 2021”.

Karlshamns kommun deltar i KKIK, Kommunens Kvalitet i Korthet, som är ett nationellt projekt där kommunerna jämför sig med varandra. I dagsläget ingår cirka 260 av rikets 290 kommuner.

Den övergripande bedömningen är att kommunen uppnår en god ekonomisk hushållning utifrån uppfyllelsen av kommunfullmäktiges inriktningsmål tillsammans med det ekonomiska resultatet. Det finns fortsatt utvecklingsinsatser att göra vad gäller kommunens långsiktiga ekonomi och finansiella resultat.

Verksamheterna inom kommunkoncernen strävar mot följande fem inriktningsmål.

1. Karlshamn tar ansvar för morgondagens samhälle

Måluppfyllelsen är inte total men på väg mot god. Flera av nämndernas indikatorer pekar på en positiv utveckling. Organisationen har ett genomgående hållbarhetsfokus i sina verksamheter som bidrar till ökad kommunövergripande måluppfyllelse.

Måluppfyllelse

Under året har flera beslut tagits för att minska kommunens klimatavtryck och underlätta en hållbar planering. Även om pandemin påverkat arbetet så har det också givit lärdomar som stärkt kommunens motståndskraft och möjlighet att vara bättre förberedd på morgondagens utmaningar. Det förändrade världsläget har lett till ett ökat fokus på kris- och säkerhetsarbete.

Arbete pågår för att hantera och förebygga konsekvenserna av klimatförändringar, kraftiga regn, översvämningar, torka och stormar.

I syfte att minska psykisk ohälsa hos barn och ungdomar pågår ett samarbete inom olika verksamheter inom kommunen för att motverka olika delar kopplade till utanförskap. Som exempel kan nämnas insatser för att minska problematiskt skolfrånvaro, missbruksbehandling, budget och skuldrådgivning.

Aktiviteter och sysselsättning för grupper som har svårt att ta sig in på arbetsmarknaden genomförs inom flera kommunala bolag.

2. Karlshamn erbjuder kunskap och bildning genom hela livet

Måluppfyllelsen inte är total men på väg mot god och flera indikatorer visar på en positiv utveckling. Förbättrade resultat ses inom verksamhetsområde utbildning.

Måluppfyllelse

Vårdnadshavare till barn i förskolan är fortsatt nöjda. Nio av tio vårdnadshavare anger att de antingen är nöjda eller mycket nöjda med verksamheten. Behörigheten till gymnasiet har ökat över tid och så även detta år. Kursbetygen på gymnasiet ligger på en jämn hög nivå, betygsresultatet ligger i nivå med riket eller högre.

Fokus har legat på att upprätthålla bibliotek, kultur och fritidsverksamhet riktat mot barn och unga trots pandemin.

Kreativums huvuduppdrag är att öka ungdomars intresse för naturvetenskap, teknik och matematik vilket i sig är viktiga verktyg för förbättrad kompetensförsörjning och ökad utbildningsnivå.

Samtliga bolag tar in ungdomar för sommarjobb, ferieplatser, praktik, lärlingsperioder och praktikanter.

3. Karlshamn ger utrymme för hållbar utveckling och entreprenörskap

Sammanfattningsvis är måluppfyllelsen på gränsen till god. Arbetet med hållbar utveckling har tagit fart och blivit en naturlig del i det dagliga arbetet.

Måluppfyllelse

Den kommunala organisationen har fortsatt utveckla smidiga rutiner, rimliga handläggningstider, ett bra bemötande, samarbete och e-tjänster för att bidra till tillväxt och utveckling.

Kommunen arbetar med att minska miljöpåverkan i de egna investeringarna och uppnår då även Kommuninvests kriterier för gröna lån vilket innebär en lägre räntekostnad. Intresset för både hyres- och bostadsrätter samt stadsnära villatomter och kommunens myndighetsutövning styrs mot att främja ekologiskt hållbart byggande, klimatsmarta detalplaner, långsiktiga lösningar för dagvattenhantering med mera.

Andel fossiloberoende fordon i den kommunala organisationen är 64 procent vilket placerar kommunen bland de 25 procent bästa i riket.

De kommunala bolagen bidrar genom sina verksamheter till att skapa underlag för etableringar av nya företag och utveckling av näringslivet i hela regionen. I detta arbete ligger fokus på tillväxt inom arbetsmarknadsregionen med hållbarhet som ett genomgående krav.

4. Karlshamn är en plats för trygghet och livskvalitet

Sammanfattningsvis god måluppfyllelse. Trygga bostäder och bostadsområden samt väl fungerande förenings- och friluftsliv bidrar till måluppfyllelsen.

Måluppfyllelse

Kommunen har arbetat med att upprätthålla verksamheten under pandemin och tillsammans med föreningar och myndigheter skapa arenor både fysiskt och digitalt där medborgare och besökare har kunnat ta del av ett brett utbud av aktiviteter. Att få gemenskap och rörelse påverkar folkhälsan och livskvaliteten positivt. Fokus har varit att skapa sysselsättning för ungdomar och motverka otrygga sammanhang och miljöer.

Inom omsorgens verksamhet har arbetet med trygg och säker vård fortsatt och visat sig vara effektivt. Endast ett fåtal brukare/ patienter har smittats av Covid-19.

Omsorgsverksamheten bedriver ett arbete för att utveckla kvalitetsarbetet, säkerställa att individens behov kommer i centrum och utveckla framtidens boende.

Inom LSS (Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade) visare resultatet av en brukarundersökning att brukarna överlag är tillfreds med det stöd de får. Det finns förbättringspotential avseende upplevelsen av delaktighet då denna försämrats jämfört med förra året.

Andelen elever på högstadiet och i gymnasieskolan som uppger att de mår dåligt är relativt konstant över tid. Det visar att det är viktigt att avsätta resurser för att arbeta med denna problematik.

5. Karlshamns kommun är en effektiv och innovativ organisation

Kommunen har en utmaning i den ekonomiska utvecklingen de kommande åren men sammanfattningsvis kan måluppfyllelsen ändå betecknas som god inom vissa områden och på god väg inom vissa. Det finns osäkerheter i bedömningen när det gäller långsiktigt hållbar ekonomi. När det gäller både sjuktal och ekonomi krävs det fortsatta förbättringar för att måluppfyllelsen ska kunna sägas vara god. En positiv effekt av Covid-19 är att organisationen hittat mer effektiva arbetssätt och att samarbete och flexibilitet ökat.

Måluppfyllelse

Kommunfullmäktige beslutade inför budget 2021 om besparingar för att kommunen ska nå en budget i balans. Det besparingsarbete som genomförts har inneburit en ökad ekonomisk medvetenhet i hela organisationen.

2019 märktes ett trendbrott inom flera områden då sjukskrivningstalen sjönk. 2020 steg sjuktalet som en effekt av pandemin och sjukfrånvaron ligger kvar på ungefär samma nivå 2021.

De demografiska utmaningarna, med allt färre i arbetsför ålder kommer att påverka personalförsörjningen och det är fortsatt svårt att rekrytera vissa specialistfunktioner och chefer.

Många processer för digitalisering har startats upp och tagit stora steg framåt. Personalens kompetens har ökat och verktygen används mer än tidigare. Digitala möten och utbildningar, vilket är tids- och kostnadseffektiva lösningar, kommer sannolikt att bli naturliga val framöver.

Hållbar utveckling

Agenda 2030 är 17 globala mål för hållbar utveckling som antagits av FN:s medlemsländer. Målen är globala men lösningarna behöver vara lokala. Det märks tydligt att hållbarhetsfrågorna engagerar samtliga verksamheter i kommunkoncernen och att perspektiven ekologisk, ekonomisk samt social hållbarhet blivit en naturlig del i det dagliga arbetet. Kommunen ställer tydliga krav på ekologisk och social hållbarhet vid upphandlingar och investeringar.

Arbetet med hållbara energieffektiva lösningar som exempelvis återvinning av energi, LED-belysning och solceller påverkar såväl miljö som ekonomi positivt och pågår inom kommunkoncernen. Gröna lån är Kommuninvests satsning på ett mer hållbart samhälle. Lån kan beviljas till investeringar som minskar klimatpåverkan genom förnybara källor och energieffektiviseringar eller till socialt hållbara investeringar. Exempel på sådana investeringar är Ishallen och ny skola i Mörrum och Karlshamnsbostäders satsning på social hållbarhet i bostadsområdet Fridhem.

Vid planering och nybyggnation uppmuntras till ekologiskt hållbara miljöer, exempel på detta är att förtäta istället för att bygga ut på ekologiskt känslig mark.

Utbildningsnivån bland befolkningen har stor betydelse för den långsiktiga sociala hållbarheten. I Karlshamn har cirka 38 procent av befolkningen, 25-64 år, eftergymnasial utbildning vilket är något högre än liknande kommuner i riket.

Egenförsörjning är exempel på en viktig social hållbarhetsfråga och det pågår ett medvetet arbete med att gå från försörjningsstöd till egenförsörjning. Antalet hushåll som får försörjningsstöd har minskat under 2021 med mer än de 10 procent som var målsättningen. Karlshamnsbostäder främjar mångfald, inkludering och en ökad integration tillsammans med kommunen och föreningar. Samverkan leder till en meningsfull fritid för barn och motverkar ofrivillig ensamhet för äldre. Detta bidrar till social hållbarhet.

Vi är extra stolta över

- Att verksamheterna i kommunen tack vare medarbetarnas arbetsinsatser och trots de tuffa förutsättningarna till följd av pandemin, fungerat så väl.
- Utvecklingen av digitala e-tjänster som ökat tillgängligheten för medborgare och företag

- Att folkhälsoarbetet utvecklats positivt vilket bland annat resulterat i en topp tio placering gällande arbetet med våld i nära relationer.
- Att kommunen förbättrat sin placering från tolfte till femte plats i rankingen av landets bästa friluftskommun vilket är bästa placeringen någonsin och bäst i Blekinge.
- Projektet ” Hinseberget- Stadporten till Karlshamn” vann årets svenska ljuspris i kategorin ”Exteriör” och representerar Sverige i Nordic Lighting Design Award som avgörs under 2022.
- Karlshamn är först ut i Blekinge med att erbjuda täckning av fiber till alla permanentbostäder och företag med avtal om fiber.

Framtiden- kommunkoncernens utmaningar

En god hushållning är en förutsättning för att skapa en stabil grund för långsiktiga och hållbara investeringar utifrån de samhällsbehov som finns. I kommunens ansvar ligger att skapa värde för våra befintliga invånare och säkerställa att varje resurs och skattekrona används på ett effektivt sätt. Samtidigt ska det skapas förutsättningar för fler invånare. Målet är att vara en attraktiv boendekommun som erbjuder varierande goda livsmiljöer hela livet. Attraktiv boendekommun som erbjuder varierande goda livsmiljöer hela livet. Detta är ett långsiktigt arbete som kräver uthållighet och en tydlig plan för att kunna växa hållbart.

Inom många yrkeskategorier inom offentlig sektor råder det en generell brist på utbildad personal vilket gör att det är svårt att rekrytera. För att vara en attraktiv arbetsgivare arbetar kommunen med att utveckla ledarskap, arbetsmiljö, anställningsvillkor samt arbetsinnehåll.

Lyckad integration är en annan förutsättning och viktig faktor för att minska kompetensbristen. En annan positiv effekt är att det skulle innebära minskad kostnadsutveckling vad avser försörjningsstöd. Ett väl utvecklat samarbete mellan kommuner, regioner och stat är avgörande för att detta ska uppnås.

En av kommunens utmaningar är att befolkningen ökar bland de äldre och yngre i förhållande till antalet mellan 19-64 år som är i arbetsför ålder. Det ställer krav på verksamheterna att bli mer effektiva. Ett sätt är att använda teknik och digitalisering för att skapa en långsiktigt hållbar och kostnadseffektiv verksamhet som i sin tur bidrar till god ekonomisk hushållning.

Långsiktighet och god ekonomisk hushållning är ledord för arbetet i Karlshamns kommun. Hållbar utveckling handlar om att tillgodose dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov.

